

Bruno Tideman: kloppend hart voor het notariaat

De invoering van de Wet op het notarisambt, op 9 juli 1842, leidt tot grote bezorgdheid bij Bruno Tideman. De Amsterdamse notaris vreest een felle concurrentiestrijd tussen notarissen. Als reactie op de nieuwe wet richt hij daarom een broederschap op. Het is het begin van wat we nu kennen als de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie.

TEKST Martijn Rip | BEELD Collectie Stichting tot Bevordering der Notariële Wetenschap; bewerking Anne Roos

Aan het einde van zijn leven schreef Tideman zijn memoires. Althans, daar begon hij mee. Vanwege zijn zwakke gezondheid nam zijn dochter al snel de pen over. Hij keek onder meer terug op de oprichting van de broederschap. De aanleiding daarvan was de nieuwe Wet op het notarisambt, die ervoor zorgde dat de onderverdeling in drie soorten notarissen kwam te vervallen. Tideman: 'Ik voorzag daarvan zoveel nadelen voor het ambt, dat ik besloot geen mijner zoons er in op te leiden. Ik ontwierp de Broederschap der Notarissen om door aaneensluiting en vriendschappelijke verhoudingen de nadelige gevolgen der concurrentie minder schadelijk te maken.'

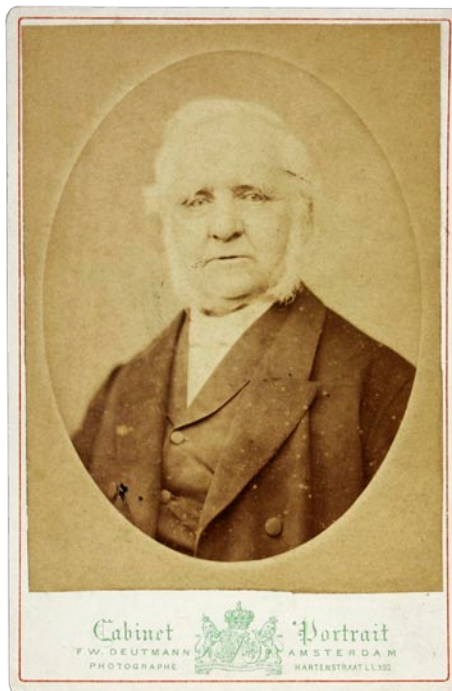
GROTE VAART

Tideman (2 juni 1803) verloor al op jonge leeftijd zijn vader. Zelf was hij liever op de grote vaart gaan werken, maar op aanraden van zijn moeder koos hij voor het notariaat. Aangezien hij zich later met hart en ziel inzettede voor het vak van notaris – een ambt dat hij zelf maar liefst 52 jaar zou uitoefenen – leek hij geen spijt te hebben van die keuze.

BELANGRIJKE KRACHT

Op zijn eerste oproep in oktober 1842 om de broederschap op te richten, kreeg Tideman ruim 200 positieve antwoorden. Maar op een totaal van 750 notarissen was dat nog niet genoeg. In de loop van 1843 wist hij meer steun te verwerven, zodat hij aan het einde van dat jaar alsnog kon overgaan tot oprichting. In het reglement werd met terugwerkende kracht 1 januari 1843 als datum van oprichting opgenomen.

Tideman was de eerste secretaris, een taak die hij tot 1875 zou blijven vervullen. Hij was de belangrijkste kracht binnen het bestuur. Zo schreef hij in 1853 een voorstel om de Wet op het notarisambt aan te passen. Dit werd met algemene stemmen in de vergadering aangenomen. Het duurde echter nog tot 1867

voordat hij plaats mocht nemen in de Staatscommissie die de aanpassing van de wet zou onderzoeken. De resultaten van deze commissie waren voor hem een grote teleurstelling. Slechts enkele van zijn voorstellen werden overgenomen in de nieuwe wet.

POLDER

Zijn inzet voor het notariaat weerhield hem er niet van ook andere activiteiten te ontwikkelen. Zo was hij in 1835, samen met zijn neef Jacob Jarman en Gerard Tileman Ketjen, een van de oprichters van het chemiebedrijf Ketjen. De fabriek richtte zich op de productie van zwavelzuur. Ook heeft Tideman een tijd lang de pannen- en tegelfabriek van zijn overleden zwager overgenomen en investeerde hij in 1842 veel geld in de inpoldering van het Graftermeer. Dat laatste project werd bijna zijn financiële ondergang vanwege voortdurende problemen om de polder droog te houden. In 1859 kwam de volledige polder zelfs blank te staan. De notaris was gedwongen de polder ver onder de prijs te verkopen. Vanwege zijn lastige financiële positie bleef Tideman tot bijna aan zijn dood notaris. Pas op zijn sterfbed tekende hij, op 77-jarige leeftijd, een verzoek aan de rechtbank om verlof wegens ziekte. Twee dagen later, op 5 februari 1881, overleed hij, bijna blind en bijna doof. ■

JUBILEUMPROGRAMMA

Onder het motto 'Notaris, met recht het mooiste beroep!' worden dit jaar tal van bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd. Het voorlopige programma ziet er als volgt uit:

15 maart t/m 29 maart	Regiobijeenkomsten (verspreid door het land)
26 juni	ALV/WPNR-congres
September	Studentenchallenge
18-22 september	50+Beurs
5 oktober	Jaarcongres met feest
5 oktober	Presentatie Jubileumboek
8 november	Kandidatensymposium
19 november	Oud-notarissendag

Houd de website 175jaarknb.nl in de gaten voor nieuws, acties en de actuele stand van zaken. Ideeën of meedenken? Mail naar jubileum@knb.nl.